नेवाः सगनाकुजन सदा समचित

NEWAH ORGANIZATION OF AMERICA

"Celebrating Our Culture,
Strengthening Our Community."

लासकुस

LASKUS

OFFICIAL MAGAZINE

नयाल संवत ११३७ वकलागा वलदसी

NEWAH ORGANIZATION OF AMERICA

25th ANNIVERSARY

2001 नेवाः सगनाकुजन सदा समचित 2026

७औ बर्माः

25th National Convention and AGM MAY 16, 2026

नेवाः संस्कृति परम्परा सम्पदा, भाषा आदि सञ्चार, प्रसारण व थपू यायेगु ज्याय् मिडियाया भूमिका

–केशर मान ताम्राकार, सिकागो, अमेरिका

थनिं सोदँ न्ह्यः सन् २०२३ मे २७ अथे धैगु नेपालसम्वत कथं ११४३ तछला १४ स अमेरिकाया मेरिल्याण्ड राज्यया सिल्भर स्प्रिङ्ग सहरया इस्ट्रन मिडिल स्कूलया तःधंगु हलय् नेवाः अर्गनाईजेशन अफ अमेरिकाया नीनिक्वःगु नेशनल कन्भेन्सन व आयनुयल जनरल मिटिङ जूगु जुल । थुगु तःधंगु ज्याभ्वसं जितः मूपाहाँ मूवक्ता (Key note speaker) कथं ब्वना तःगु खः । अले जिगु हे ल्हातं त्वादेवा च्याकाः थुगु समारोहया उलेज्या जुल । थीथी ज्याभ्वः धुंकाः मूवक्ता कथं जितः मू न्वचू बिइत दबुलिइ ब्वना दिल । जिगू न्वचूया मू विषय खः- 'नेवाः संस्कृति परम्परा सम्पदा, भाषा आदि सञ्चार, प्रसारण व थपू यायेगु ज्याय् मिडियाया भूमिका' ।

जिं न्ह्याका यंके त्येनागु थ्व च्वसू उगु इलय् बियागु न्वचूयात बहः कयागु खः । सम्पदाया संरक्षण, नेवाः तजिलजिइ सञ्चार माध्यमया तःधंगु भूमिका दु । नेपाःया नेवाः समुदाय धैगु तःधंगु सांस्कृतिक सम्पदां जाःगु समुदाय खः । थनया थःगु हे बिस्कं भाय् (नेपालभाषा), नखःचखः, लिपि, तिसावसः, नसात्वंसा, बहाः बही, रीतिथिति व कलाकौशलं थ्व समुदायथात हलिंमय् म्हसीका च्वंगु दु । आःया विश्वव्यापीकरणया इलय् थ्व सम्पदायात म्वाका तयेगु व प्रवर्द्धन यायेगु तसकं आवश्यक जू । थ्व ज्याय् सञ्चार माध्यम - थ्व परम्परागत पत्रकारिता जुइमाः वा आधुनिक डिजिटल माध्यम-तसकं तःधंगु ल्वःगु ज्याभः (tool) साबित जूगु दु । थ्व च्वसूपाखें नेवाः सञ्चार माध्यमया इतिहास, बर्तमान अवस्था व नेवाः पहिचान म्वाका तयेगु ज्याय् थुकिं याःगु योगदानबारे छसीकथं बःहचा हाकलं न्ह्यब्वयेगु कुतः याये ।

नेपालभाषा पत्रकारिताया जग

नेवाः सञ्चार माध्यमया यात्रा नेपालभाषा पत्रकारितापाखें न्ह्याःगु खः । न्हापानिसें हे नेपालभाषाय् न्हिपौ, वाःपौ, लय् पौ, दँपौ व ईब्यः पौत पिथनेगु यानाच्वंगु दु । थ्व पौतय्सं नेवाः समुदायदुने विद्वानतय्गु बिचाः तयेगु, साहित्य च्वयेगु

व साँस्कृतिक खँत प्रचारप्रसार यायेगु ज्या याना वयाच्वंगु दु । नेपालभाषा पत्रकारिता नेपालय् जक सिमित मजुसें हलिंमयूनं थ्यंगु दु । नेपाः पासा पुचः अमेरिकाया ख्वाःपौ 'दबू', नेवाः अर्गनाइजेशन अफ अमेरिकाया 'लसकुस', नेवाः अमेरिकन दबूया 'सिकागो'या, नेवाः युनाइटेड नेवाःया 'स्वभिनियर' व नेवाः गुथिया 'नेवाः गुथि लुमन्ति पौ' छगूकथं दसि जुया ब्यूगु दु । थुकथं अमेरिकाया नां जाःगु सहर न्यूयोर्क, मेरिल्याण्ड, सिकागो, टेक्सास आदि थासय् च्वंगु संघसंस्थातय्सं अनया नेवाःतय्सं पिथना च्वंगु दँपौतय्सं नेवाःत न्ह्याथाय् थ्यंसां थःगु संस्कृति,साहित्य व भाय्प्रति उलिहे माया दु धैगु थज्याःगु ज्याखँ क्यं । थज्याःगु पौतय्सं हलिंमय् च्वंपिं नेवाःतय्त थःगु मांभाय् व तजिलजि सकतां स्वायेगु तांया ज्या यानाच्वंगु दु ।

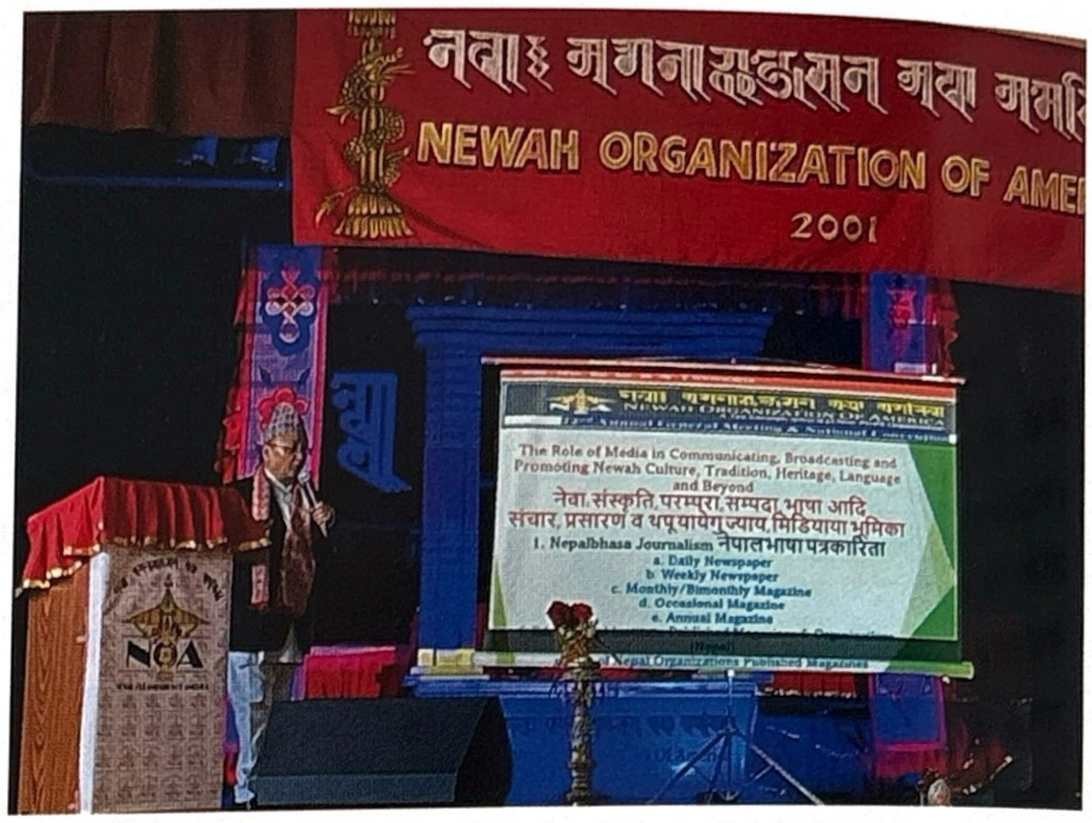

प्रसारण शक्तिः रेडियो व टेलिभिजिन

रेडियो नेपालभाषाय् छगू क्रान्तिकारी माध्यम साबित जूगु दु । वि.सं. २००७ (सन् १९५१) सालय् विराटनगर गजाधरभक्तं नेपालभाषं रेडियो प्रसारण न्ह्याकादीगु इतिहास दु । दथुइ छुं ई (सन् १९६५ पाखे समाचार प्रसारणय् पंगः वःसां २०४७ सालया प्रजातन्त्रलिपा थुकिं हाकनं गति काल । आःया ईलय् नेवाः एफ एम, नेवाः म्ये थें जाःगु चांन्हि (२४ घौ न्याना च्वनिगु रेडियो, थीथी एफ एमय् नेवाः ज्याभ्वः, अथेहे अमेरिकाया टेक्सासं तकं छगू इलय् नेवाः ज्याभ्वः न्ह्याकूगु खः ।

अथेहे टेलिभिजन व संकिपानं तजिलजि प्रवर्द्धनया तःधंगु माध्यम जूगु दु । नेपाल टेलिभिजनं नेपालभाषाया समाचार व सिरियल न्ह्याकल । आःया इलय् सगरमाथा टेलिभिजन, नेपालमण्डल टेलिभिजन, नेवाः एचडि टिभि, लहना च्यानल, नेवाः यूट्यूबथें जाःगु च्यानलतय्सं नेवाः पहिचानयात सञ्चार याना च्वंगु दु । थुकिंयाना न्हूगु पुस्तायात थःगु संस्कृतिया बारे सयेके सिइकेया लागिं अःपुका ब्यूगु दु ।

डिजिटल माध्यमः अनलाइन व सोसियल मिडिया

इन्टरनेटया बिकासं नेवाः संस्कृति प्रचार यायेगु लँपु हे हिला ब्यूगु दु । अनलाइन पत्रकारितां याना छगू सेकेण्डया दुने हलिंया न्ह्यागुं बुखँ छगू थासं मेगुथासय् थ्यनिधुंकी । यू ट्यूब (You Tube) आः नेवाः साकिपा, म्ये, व भिडियोयात स्वयेगु तःधंगु थाय् जूगु दु । उखुन्हुतिनि लञ्च जूगु नेवाः फ्लेक्स (Newa Flex) सं याना गुलिनं नेवाः संकिपा आःतक्क दुगु खः; अन अःपुक्क स्वयेफइ । अथे हे यु ट्युबपाखें नेपालभाषा सयेकेगु, नेवाःनसा दयेकेगु व परम्परागत ज्याखँत सयेकेगु ट्युटोरियलनं उपलब्ध दु । फेसबुक, ट्वीटर, इन्स्ट्राग्राम व टिकटकथें जाःगु माध्यमं साधारण मनूतय्तनं साँस्कृतिक दूत दयेका ब्यूगु दु । थ्व माध्यमपाखें नेवाःतय्सं थःगु जात्रा, नखःचखः व व्यक्तिगत अनुभव त न्यने-कने-स्वयेगु यायेफयाच्वंगु दु । जूम (Zoom) थें जाःगु प्रविधिं याना हलिंमय् थाय्थासय् च्वंपिं नेवाःतय्त छथासं च्वनाः साहित्य गोष्ठी,

मचा हुलाप्याखँ व मेमेगु मुँज्या यायेत तसकं ग्वाहालि याःगु दु ।

अन्तर्राष्ट्रिय पहल व हलिंमय् नेवाः

वर्ल्ड नेवाः अर्गनाइजेशन (WNO) व थीथी देय्या नेवाः संस्थातय्सं सञ्चार माध्यमया उचित छ्यलाबुला यानाः नेवाः भाय् व साहित्ययात च्वन्ह्याका यंकूगु दु । वर्ल्ड नेवाः अर्गनाजेशनया गुगल (Google Translation) व WDB (World Daily Broadcast) पाखें भीगु भाय्या अनुवाद व नेवाः व्यक्तित्व म्हसीकेगु ज्याय् यक्व ग्वाहालि याःगु दु । अथेहे हलिं नेवाः दबू अमेरिका कचा (WNO USA) या नेपालभाषा साहित्य व भाषा विभागं दक्कलय् न्हापां हलिंमय् नेपालभाषाया चिनाखं मुँज्या, बाखं मुँज्या, भिसा बाखं साहित्यकारपिनि मुँज्या, मचा साहित्य व सांगितिक मुँज्या व नं तप्यंक अमेरिकां प्रत्यक्ष प्रसारण जूगुनं ज्वः मदुगु ज्या खः । अथेहे हलिं नेवाः दबू अमेरिका कचापाखें हलिं नेवाः मां व मस्त (World Newa Mother And Child) थें जाःगु ज्याभ्वतय्सं मस्तय्त थःगु भाय् व तजिलजि स्वायेगु ज्या यानाच्वंगु दु । थ्व फुक ज्याय् भी न्हूगु पुस्ताया सहभागिता तसकं महत्वपूर्ण जू । म्ये, साहित्य, सांस्कृतिक ज्याभ्वः व अनलाइन माध्यमपाखें युवा पुस्तायात आबद्ध याये फयाच्वंगुलिं नेवाः सभ्यताया भविष्य बांलागु क्यनाच्वंगु दु ।

हाप्या व न्ह्यःनेया लँपु

अथे खःसां नेवाः सञ्चार माध्यमया न्ह्यःने छुं हाप्यात नं दु । आर्थिक समस्यां याना यक्व ज्याभ्वः व पत्रपत्रिकात निरन्तर न्ह्याकेत थाकुया च्वंगु दु । नीप्यघौ (२४) रेडियो वा गुणस्तरीय टेलिभिजन च्यानल न्ह्याकेत यक्व लगानी व समुदायया ग्वाहालि मा । अथेहे राज्यपाखेंनं अल्प संख्यक भाय्या माध्यमयात बांलाक्क ग्वाहालि यायेगु निति दयेकेमाःगु खनेदु । हलिंमय् च्वंपिं नेवाः संस्थात व स्थानीय नेवाः संस्थात दथुइ अझ बांलागु समन्वय जुल धाःसा भीगु संस्कृति, भाय्, साहित्य आदि अझं बांलाक्क प्रचार प्रसार जुया वनी ।

दक्कले लिपा

नेवाः समुदायया सभ्यता संरक्षणया निति सञ्चार माध्यम 'हि' (Blood) खः । न्हापाया न्हिपौनिसें आःया सोसियल मिडिया तक्कया माध्यमं नेवाःतय्त थःगु सः तयेगु थाय् ब्यूगु दु । न्हूगु प्रविधियात छ्येलाः व हलिंमय् च्वंपिं नेवाःत छप्पं छधी जुया न्ह्याःवन धाःसा भीगु भाय्, तजिलजि, साहित्य व सम्पदा न्ह्याबलें म्वाना च्वनी । हलिं नेवाः दबू व थीथी देय्या नेवाः संघसंस्था व उत्साहित युवा पुस्ताया कुतःपाखें नेवाः सञ्चार माध्यम व नेवाः सभ्यताया भविष्य अझ्झ थपू जुया वनीगु खँय् छुं शंका मदु ।

जिं बियागु न्वचूया पुवंक भिडियो स्वयादीत यू ट्युबया थ्व लिङ्कय् झासँ ।
https://www.youtube.com/watch?v=3NOvSsd4AXE